

Sajtóközlemény

Berlin, 2020.11.03.

A Berliini Művészeti Akadémiára kerül Esterházy Péter hagyatéka

A Művészeti Akadémia átvette Esterházy Péter (1950–2016) irodalmi hagyatékát az író családjától. A magyar író 1998 óta volt a berlini művészközösség tagja. Európai értelmiségiként Esterházy egész életében kereste a párbeszédet a kultúra legkülönbözőbb területeinek képviselőivel. Személye és munkássága számos elismerésben részesült, jutalmazták többek között Kossuth-díjjal (1996), az Osztrák Állami Díjjal az Európai Irodalomért (1999), valamint a Német Könyvkereskedők Béke-díjával (2004). Esterházy Péter idén lett volna 70 éves.

Az 1976-ban *Fancsikó és Pinta* című kötetével debütált, matematika szakon végzett **Esterházy Péter** számos műfajban alkotott a rövidprózától a nagyívű családregegyig, a színpadi művektől forgatókönyveken és esszéken át a publicisztikáig. Ironikus társadalmi szatírjával, a *Termelési regénnyel* (1979) már fiatal szerzőként a magyar „nemzet irodalmi hangjává” és „politikai lelkiismeretévé” vált (Zsuzsanna Gahse). *Bevezetés a szépirodalomba* (1986) című kötete bepillantást nyújtott a reflexiókból, rajzokból, képekből, valamint „vendégszövegekből” építkező prózaművészetébe. Amilyen művészi és játékos hangnemben főműve, a *Harmonia Caelestis* (2000) követte neves családjának öt évszázadot felölelő európai történetét, olyannyira jellemzi a *Javított kiadást* (2002) a komolyság, amellyel az író új és fájdalmas felismerését: édesapja besúgói tevékenységét dokumentálta. Virtuóz nyelvművészként és megvesztegethetetlen értelmiségiként Esterházy Péter terjedelmes, sokrétű és európai rangú életművet hagyott hátra, amelyben szabadságra törekvése ellenál nemcsak az elbeszélés lineáris formájának, hanem a leegyszerűsítő igazságoknak és bármiféle instrumentalizálásnak.

Ingo Schulze, a művészközösség tagja írja kollégájáról az esemény kapcsán: „Nem volt és ma sincs hozzá hasonló a német írók között. Elképzelhetetlen, mi minden lett volna másképp, ha az NDK-nak is lett volna egy Esterházyja. Fel sem merül, hogy lehetett volna. Megváltoztatta volna az egész országot – legalábbis sokak számára – ez a szabadság és elegancia, ez a függetlenség és ez az igen/nem helyzetek látszólag önfelédlt elutasítása.”

Az Akadémián létrehozott **Esterházy-Péter-Archívum** közel ötven év írói munkásságának (1968–2016) kéziratot anyagát tartalmazza, benne a szerző összes művének kéziratát azok vázlataival és szövegvariánsaival együtt. A munkajegyzetekből és az író kutatásainak anyagaiból álló gazdag gyűjtemény részletes betekintést enged Esterházy alkotói műhelyébe és korán megfogalmazott *ars poeticájába*. Olvasmányjaiból készített jegyzetei, szerkezeti ábrái és szöszedetei bemutatják a nyelvvel és szókinccsel kísérletező Esterházyt,

Presse- und
Öffentlichkeitsarbeit

Pariser Platz 4
10117 Berlin
T +49 (0)30 200 57–15 14
F +49 (0)30 200 57–15 08
presse@adk.de
www.adk.de

illusztrálják a posztmodern intertextualitást, valamint összetett szöveg univerzumokat körvonalaznak. A füzetekben található számos karikatúra és önarckép az irodalmi szövegek grafikai kíséretét alkotva a dokumentumok egyedi értékét hangsúlyozza. Esterházy széleskörű, több ezer tételből álló levelezése a politika, a kultúra és tudomány magyar és európai képviselőivel – t.k. Nádas Péterrel, Kertész Imrével, Mészöly Miklóssal, Nemes Nagy Ágnessel, Krasznahorkai Lászlóval, Danilo Kišsel, Peter Handkével, Ingo Schulzéval, Ilma Rakusával, Balassa Péterrel, Földényi F. Lászlóval, Michael Krügerrel, Michael Naumann-nal und Norbert Lammerttel – a nyelvi és kulturális határokon átívelő értelmiségi párbeszéd sokszínűségéről tesz tanúbizonyságot. Az archívumot életrajzi dokumentumok, fotók, a szerző publicisztikájának gyűjteménye és irodalmi díjai teszik teljessé.

A Művészeti Akadémia Európához kötődése Esterházy Péter hagyatékával tovább erősödik, az Esterházy-anyagok számos az Akadémián őrzött hagyatékhoz kapcsolódnak, főképp Georg Tabori, Ivan Nagel, Konrád György és Kertész Imre hagyatékához.

Az Esterházy-Péter-Archívummal kapcsolatos kérdésekkel fordulhatnak:

Werner Heegewaldt, igazgatóhoz, Tel.: +49 (0)30 200 57-31 00,

Katalin Madácsi-Laube, tudományos munkatárshoz, Tel.: +49 (0)30 200 57-32 43,

laube@adk.de

**Presse- und
Öffentlichkeitsarbeit**

Pariser Platz 4
10117 Berlin
T 030 200 57–15 14
F 030 200 57–15 08
presse@adk.de
www.adk.de